



Saksframlegg

Arkivreferanse: 2022/4581-4
Saksbehandler: Robert Skjærvik
Dato: 22.04.2023

Prosesstart for nytt helsebygg i Namsos sentrum

Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Eldreråd	02.05.2023	
Råd for personer med nedsatt funksjonsevne	02.05.2023	
Utvalg for folk	04.05.2023	
Formannskap	09.05.2023	
Kommunestyre	25.05.2023	

Kommunedirektørens innstilling

- Det settes i gang prosesser for å realisere nytt helsebygg i Namsos sentrum. Arbeidet igangsettes ved at det settes av 1,5 millioner kroner til skisseprosjekt/konseptutvikling som inneholder konkretisering av mål og rammer for prosjektet, og utarbeidelse av romprogram og funksjonsbeskrivelse. Dette finansieres av kommunens disposisjonsfond og arbeidet igangsettes sommeren 2023.

- Skisseprosjektet/konseptutviklingen skal danne grunnlag for konklusjoner om innhold, investering, kostnads kalkyle og gjennomførings- og finansieringsplan, med beslutninger i kommunestyret vinteren 2024/2025.
- Skisseprosjektet/konseptutviklingen skal ivareta følgende elementer:
 - Det legges opp til gjennomføring i tre byggetrinn i takt med økende kapasitetsbehov.
 - Byggetrinnene realiseres på ett tomteareal, og krav om innsatstid for brannutrykning må ivaretas. Det skal være nok tilgjengelig og tilpasset uteareal.
 - Tomteareal avklares i prosessen.
 - Byggetrinn en:
 - Inntil 216 institusjonsplasser. Plassene skal ivareta:
 - Alle spesialiserte tjenester (korttidsplasser, kommunal øyeblikkelig hjelp, avlasting, rehabilitering og demensplasser med behov for skjerming)
 - Langtidsopphold.
 - Sentralkjøkken, forebyggende og helsefremmende tjenester, dagtilbud og andre tjenester som kan være hensiktsmessige å samlokalisere med institusjonsplasser.
 - Felles aktivitetsarealer som kan benyttes av beboerne, frivillige lag og foreninger og andre interessenter i og utenfor bygget.
 - Det skal legges til rette for framtidsrettet bruk av teknologi og effektiv logistikk.
 - Det tas sikte på ferdigstilling av byggetrinn en i løpet av 2029.
 - Byggetrinn to og tre etter behovsvurderinger
 - Inntil 100 plasser på hvert trinn.
 - Spesialiserte tjenester innen psykiatrifeltet
 - Langtidsplasser og korttidsplasser

Hjemmel for vedtaket er:

Dokumenter i saken

Type	Dato	Tittel	Adressat
S	07.06.2022	Mulighetsstudie helse og velferd - orientering pr juni 2022	
S	27.09.2022	Kunnskapsgrunnlag mulighetsstudie - Helse og velferd	
X	24.10.2022	Saksprotokoll Kunnskapsgrunnlag mulighetsstudie - Helse og velferd	
S	31.03.2023	Prosesstart for nytt helsebygg i Namsos sentrum	

Vedlegg

- 1 Grunnlagsdokument for nytt helsebygg
- 2 Mulighetsstudie - bærekraftig driftsnivå - saksframlegg
- 3 Rapport mulighetsstudie med fakta og analyser fra Helse og velferd
- 4 Kunnskapsgrunnlag saksframlegg - Helse og velferd
- 5 Kunnskapsgrunnlag - Fremtidens helsetjeneste

Saksopplysninger

Denne saken handler om å igangsette prosess for å realisere nytt og tilpasset helsebygg i Namsos sentrum. Vedlegg 1: «Grunnlagsdokument for nytt helsebygg» beskriver en rekke områder som belyser saken nærmere og underbygger innstillingen i saken. Grunnlagsdokumentet bygger på de tidligere sakene PS 67/2021: Mulighetsstudie for Helse og velferd (vedlegg 2+3), og [PS 69/22: Kunnskapsgrunnlag – mulighetsstudie](#) (vedlegg 4+5)

Sentrale elementer i grunnlagsdokumentet for nytt helsebygg:

- Befolkningsdata inkludert demografiutvikling
- Hva er heldøgns pleie og omsorgsplasser
- Helsepersonellkommisjonens rapport
- Vurderinger av nåværende lokalisasjoner som har heldøgns pleie- og omsorgsplasser:
 - Funksjonsvurdering bygg
 - Kompetansetilgang
 - Enkel beliggenhetsvurdering

Sentrale elementer i vedleggene viser at det blir økt behov for helse- og omsorgstjenester framover, samtidig som tilgangen til kompetente helsearbeidere vil gå ned. Dette er faktorer som gjør at vi må benytte kompetansen på rett plass, til rett tid og at strukturer i tjenesten må ivareta disse forholdene.

Det er gjennomført funksjonsvurderinger av dagens bygninger. Vurderingene viser at de fleste byggene vi har utfordrer det å gi gode og effektive tjenester, og at alle byggene som er vurdert, bortsett fra Namdalseid Helsetun, er utdaterte. Ved Namsos helsehus foreligger det en brannteknisk rapport som påpeker avvik. For å lukke avvikene må bygget full-sprinkles, samt at det må utføres en del bygningsmessige utbedringer. Tiltakene beskrives som svært krevende å gjennomføre med full drift i bygget.

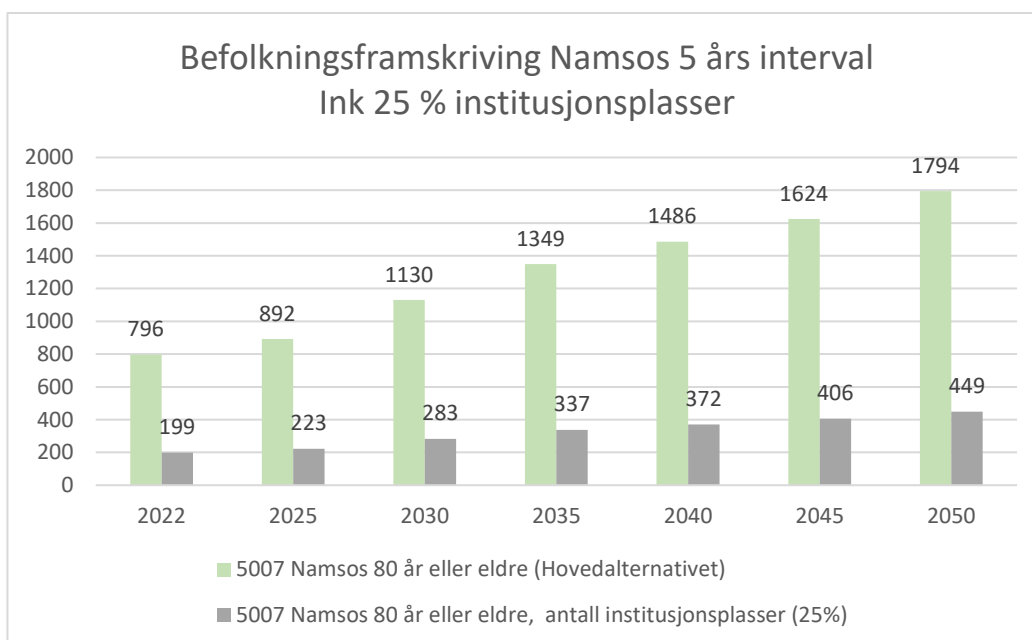
Det er også gjennomført en enkel beliggenhetsvurdering der høydemeter og nærhet til kollektivtrafikk/butikk er vurdert som viktige faktorer for alle brukere av bygget.

Vurdering av kompetansetilgang viser at det generelt er utfordrende å rekruttere helsepersonell, men at det er lettere å rekruttere personell til Namsos helsehus enn det er ved Namsos bo- og velferdssenter og institusjonstjenesten på Namdalseid helsetun. Ved Fosnes sykeheim er det pr i dag relativt god sykepleierdekning, men ved utlysninger få eller ingen søkere.

Rapporten (NOU) fra helsepersonellkommissjonen beskriver svært krevende kompetanse- og bemanningsutfordringer de kommende årene for landet som helhet.

Vurdering

Utfordringene beskrevet i vedlegget viser at det må gjøres endringer for å kunne tilby faglig forsvarlige institusjonsplasser framover. Sentrale spørsmål er hvordan institusjonstjenestene skal organiseres med utgangspunkt i at vi trenger flere plasser. At det er utfordrende kompetansetilgang (som forventes å ytterligere forverre seg i årene som kommer), samt at byggene vi har i dag gir lite rom for utvikling og effektiv tjenesteutøvelse er sentralt for at endringer må til.



Det er vedtatt at dekningsgraden av heldøgns pleie- og omsorgstjenester skal være på 25 prosent av innbyggere over 80 år.

I dag har vi 257 plasser, når kommunestyrevedtaket gjort i desember 2022 er gjennomført har vi 235 plasser. Det gjør at det vil oppstå et krysningspunkt mellom antall plasser og dekningsgrad i 2026. For å møte den forventede økende behovsmengden fra 2026 må det opprettes flere institusjonsplasser. Disse må også realiseres på en slik måte at det muliggjør mer effektiv drift og gir attraktive fag- og arbeidsmiljø.

I rapporten fra helsepersonellkommisjonen står det at vi med bakgrunn i tilgjengelig helsepersonell i årene framover blir nødt til endre hvordan tjenester utøves. Kunnskapsgrunnlaget i rapporten viser at det vil bli flere som trenger tjenester og færre ansatte pr bruker. Vi vil oppleve et økende sprik mellom forventningene knyttet til omfang, kvalitet og utbredelse av helse- og omsorgstjenestene, og tjenestenes mulighet til å møte forventningene. For å få tak i det personellet som trengs må vi også ha attraktive og tilpassede bygg, som legger til rette for effektiv drift. Dette kan være med på å understøtte at ansatte søker seg til helse og velferd og er en bidragsyter i å skape attraktive arbeidsmiljø.

For å gi god kvalitet og effektiv tjenesteutøvelse i heldøgns pleie- og omsorg vurderes det som hensiktsmessig at det bygges et nytt helsebygg, hvor det i byggetrinn en bygges for inntil 216 plasser. Disse erstatter plassene ved Namsos

bo- og velferdssenter og Namsos helsehus. Videre vil plassene bidra til å møte den demografiske utviklingen med en buffer på inntil 28 plasser fram mot igangsettelse av byggetrinn to. Ved ferdigstilling av byggetrinn en i 2029 vil vi da ha, som regnestykket under viser, 303 plasser.

MÅLTALL 2029	275
--------------	-----

Byggetrinn en:	
Nytt helsebygg	216
Bangsund	18
Namdalseid	52
Jøa	17
Sum	303
Buffer/overkapasitet	28

Alternativet til å bygge nytt er at alle dagens lokasjoner må oppgraderes betydelig, samtidig må det i tillegg opprettes nye institusjonsplasser for å møte den demografiske utviklingen. Dette vil ikke bidra til å løse utfordringer som gjelder kompetanse, beliggenhet og utforming av bygg for effektiv tjenesteutøvelse. Man må også ha en alternativ boplass for beboerne mens oppgradering pågår. Dette alternativet er ikke et reelt og bærekraftig alternativ.

Institusjonsplasser er det høyeste trinnet i den kommunale helse- og omsorgstrappen. Demografisk utvikling, kompetanseutfordringer og det generelle utfordringsbildet som tegnes i rapporten fra helsepersonellkommisjonen, tilsier at struktur og driftsformer må endres for å klare å ivareta nødvendige helse- og omsorgsoppgaver i framtiden. Sambruk av kompetanse og samlokalisering vil være viktige momenter i dette.

En nødvendig forutsetning for å klare å gi gode hjemmetjenester så innbyggerne kan bo trygt hjemme lengst mulig er at vi etablerer så effektive tjenester som mulig i heldøgns pleie- og omsorg. Dette fordrer også at bygg utformes på en slik måte at de er effektive med hensyn til bemanning – på grunn av at det vil være bemanningsknapphet fram i tid.

Kommunedirektør anbefaler følgende tiltak knyttet opp mot heldøgns pleie og omsorg i Namsos kommune:

- Det anbefales at det i byggetrinn en bygges helsebygg med inntil 216 plasser. Disse skal erstatte plassene ved Namsos helsehus og Namsos bo- og velferdssenter, samt bidra til å møte den demografiske utviklingen.

- Byggetrinn en skal også inneholde sentralkjøkken, forebyggende og helsefremmende tjenester, dagtilbud og andre tjenester som kan være hensiktsmessig å samlokalisere med institusjonstjenestene. Disse tjenestene skal være dimensjonert for framtidig demografiutvikling.
- Det skal tilrettelegges for byggetrinn to og tre i samme område. Disse byggetrinnene skal inneholde inntil 100 institusjonsplasser i hvert trinn, og vurderes opp mot behovene lengre fram i tid.
- Det må tidlig initieres en dialog med Husbanken for å avklare mulige tilskuddsløsninger.
- Ved Fosnes sykeheim anbefales det med bakgrunn i dagens infrastruktur at det driftes plasser med heldøgns bemanning. Det må tas en vurdering av hvor mange plasser, og hvilken driftsform det er hensiktsmessig å opprettholde på Jøa i et framtidsperspektiv. Sykeheimsplassene vurderes lokalisert ved nytt helsebygg i byggetrinn to eller tre i Namsos sentrum.
- Det anbefales at heldøgns plasser ved Namdalseid helsetun drives videre. Hvis ikke rekrutteringsutfordringen bedrer seg, må man se på alternativ drift av plassene.
- Bangsund bo- og velferdssenter ble i 2022 vedtatt nedlagt som bo- og velferdssenter, og avdeling for psykisk helse fra Namsos helsehus skal flyttes hit. Pågående skisseprosjekt viser at gjennomføringsmulighet og kostnader vedrørende flytting er noe uklar. Skisseprosjektet forventes ferdigstilt i juni 2023, når dette foreligger må vi se på kostnader opp mot nytteverdi. Med dagens tilgjengelige informasjon er anbefalingen fortsatt å foreta denne endringen, men endelig konklusjon bør først tas når skisseprosjektet er ferdig. I et framtidsperspektiv vurderes plassene lokalisert ved nytt helsebygg i byggetrinn to eller tre i Namsos sentrum. Det skal i denne sammenhengen også vurderes om det er hensiktsmessig å samlokalisere tjenester innen psykiatrifeltet.
- Namsos bo- og velferdssenter omgjøres til trygghetsboliger og/eller omsorgsboliger i etterkant av flytting. Driftsform med bo- og velferdssenter avvikles med det samme i Namsos kommune.

Disse anbefalingene er hentet fra vedlegget, og er en del av et helhetsbilde som beskrives mer inngående i grunnlagsdokumentet til saken.

Dette er oppstarten av en lang og krevende prosess. I de kommende år vil det komme flere saker til folkevalgte organer, og vi må ha fleksibilitet til å tilpasse prosessen til utvikling i behov, teknologi med mere. Trinn to og tre er langt fram i tid, og vi kjenner ikke de rammebetingelser vi da må forholde oss til. Men vi må ta høyde for disse kan komme, og det må vi gjøre nå.

En slik omfattende prosess over flere år er kapasitets- og kompetansekrevende. Vi må derfor trekke erfaringer fra andre kommuner, og etablere medvirkningsarenaer for riktige tema etter hvert som framdriften skrider fram.

Miljømessig vurdering

Ingen ved dette punkt i prosessen.